

Enskild motion

Motion till riksdagen 2020/21:3602

av **Runar Filper (SD)**

Sverige och svenskan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka och återta det svenska språkets ställning i statliga medier och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det svenska språkets ställning på universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda det svenska språket i lag, klassificerat som nationalspråk och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur det svenska språkets särart skulle kunna hämta inspiration från isländsk språkmodell och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att vårda sitt språk är att uppskatta fädernas tungomål eller, om man så vill, sitt modersmål. Det svenska språkets status har, emellertid, blivit allt mer eftersatt.

Genom århundradena har vårt språk formats och utvecklats genom impulser och lån från andra språk, men behållit en helt egen karaktär. Svenska talas i offentliga sammanhang framför allt i Sverige, men även i Finland, där 6 procent är svensktalande, framför allt på den finska västkusten. Norskan och danskan har mycket gemensamt med svenskan och kan förstås i mycket hög grad av svenskar, eftersom de skandinaviska språken tillhör den nordgermanska (nordiska) språkgruppen, dit också isländska och färöiska hör.

Går vi bakåt till den svenska utvandringens tid så talades svenska även i olika ”svenskkolonier” i framför allt Nordamerika, men också i för de flesta svenskar okända provinser som Misiones i Argentina, där många svenskar slog sig ned. Även i Estland fanns svensktalande befolkning och därifrån deporterade estlandssvenskar utgjorde en liten svensktalande del i Ukraina. Men det svenska språket lever inte kvar i något av dessa områden, utan praktiseras officiellt enbart i Sverige och Finland.

I enlighet med Europarådets minoritetsspråkskonvention, valdes minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, romani och jiddisch till att bli officiellt erkända i Sverige på grund av att dessa språk ”av hävd” har talats i landet. Sedan språklagen trädde i kraft 1 juli 2009 är svenskan i lag definierad som huvudspråk i Sverige. I Finland, däremot, är det inskrivet i grundlagen att de officiella nationalspråken är finska och svenska.

Kraven på att bidragen skulle framföras på svenska i SVT:s ”Melodifestivalen” avskaffades 2002 och ersattes av sång på valfritt språk. Likaså hade SR:s ”Svensktoppen” en regel om att alla bidrag skulle framföras på det svenska språket, men de får sedan 2003 framföras på valfritt språk, förutsatt att texten var författad av en svensk medborgare. Här bör television och radio vidta åtgärder för att stärka och återta det svenska språkets ställning i statliga medier.

Universitetslitteratur blir i allt högre utsträckning engelskspråkig och vissa kurser saknar svensk litteratur. Här måste åtgärder vidtagas för att stärka det svenska språkets ställning på universitet och högskolor.

Ett officiellt språk är ett språk som specifikt anges vara ett sådant i länders konstitutioner eller lagar. De officiella språken används i landets offentliga administration och är de språk som lagar, domar och myndighetsbeslut avfattas på. I Sverige används begreppet ”officiellt språk” eller ”huvudspråk” om svenska språket. I Finlands grundlag och språklag används begreppet ”nationalspråk” av samma betydelse.

Det är min uppfattning att riksdagen, likt vårt grannland Finland (som har 5 procent svensktalande befolkning) skall skriva in i grundlagen att svenska är Sveriges officiella nationalspråk.

Förvanskar vi vårt eget språk mister vi kontakten med vårt språkliga arv och vårt ursprung. Språk är identitet och tillhörighet. Därför är det så viktigt att behålla vår egen språkliga särart, för att det svenska språket är en sådan viktig del av oss själva. Annars kanske vi står där utan ett eget språk en vacker dag, för att vi har tagit till oss uttryck från andra språk, och den dagen vet vi inte ens vad ordet heter på svenska, fast det kanske finns ett naturligt ord från början.

På Island uppfinner man egna ord för nya företeelser. Isländskan har därför ett ordförråd som har bevarats i förhållande till våra fornnordiska rötter och islänningarna anstränger sig för att det så ska förbli. Låneord, framför allt från sociala medier, är så klart en ofrånkomligt ny företeelse även på Island och nya ord uppstår, men hela tiden med isländsk språkform och stavning. Isländskans ordförråd har förändrats i förhållandevis liten grad under modern tid och motviljan mot att införliva främmande ord är fortfarande stark.

Vårt svenska språk är en omistlig del av vårt gemensamma svenska kulturarv och vi måste därför bevara det för efterkommande generationer.

Runar Filper (SD)